

Do Председателя на Научно жури,  
назначено със заповед на  
Ректора на Медицински университет - Варна,  
№ Р-109-308/13.06.2023г.

## СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Георги Папанчев, д.м.,

Катедра “Орална хирургия”,

Факултет по дентална медицина,

Медицински университет - Варна

### Адрес и контакти:

Варна 9000, бул. “Цар Освободител” № 84А

Тел: 0889306465

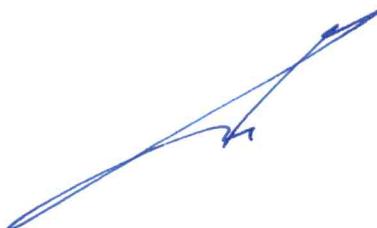
По процедура за защита на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен “Доктор” в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт по професионално направление 7.2. Дентална медицина; Орална хирургия в Катедра “Орална хирургия”, ФДМ, МУ- Варна.

Автор на дисертационния труд: д-р Атанаска Йорданова Чешмеджиева

Форма на докторантурата : самостоятелна форма на обучение

**Тема: „КЛИНИЧНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРИЛОЖЕНИЕТО НА ТРОМБОЦИТНИ КОНЦЕНТРАТИ В ПОСТЕКСТРАКЦИОННИ УЧАСТЬЦИ ПРИ ИЗПОЛЗВАНЕ НА НОВИ ПРОТОКОЛИ ЗА ДОБИВАНЕ НА БОГАТА НА ТРОМБОЦИТИ ПЛАЗМА”**

Научен ръководител: проф. д-р Росен Коларов, д.м, Катедра “Орална хирургия”, ФДМ, МУ- Варна



## **1. Общо представяне на процедурата и докторанта:**

Представеният комплект материали на хартиен и електронен носител е в съответствие с Процедура за придобиване на ОНС “Доктор” в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт по професионално направление 7.2. Дентална медицина; Орална хирургия в Катедра “Орална хирургия”, ФДМ, МУ- Варна и включва всички необходими документи.

### ***Бележки и коментар по документите:***

Дисертационния труд съдържа 180 страници, онагледен е с 45 фигури, 28 таблици и 24 снимки. Литературната справка включва 264 заглавия, от които 6 са на кирилица и 258 на латиница. Литературният обзор е представен на 52 страници, цел и задачи – 1 стр., материал и методи – 21 стр, собствени резултати и обсъждане – 72 стр., изводи 2 стр., приноси – 2 стр.

Авторефератът отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България.

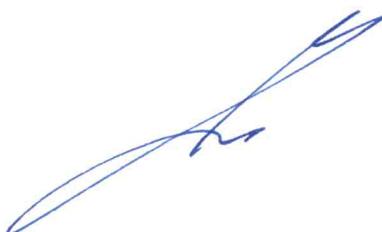
Докторантката е приложила 4 публикации. В тях тя е първи автор.

### ***Биографични данни и кариерно развитие:***

Д-р Атанаска Йорданова Чешмеджиева е родена на 06.01.1978г. През 2001г. завърши Стоматологичен факултет към МУ, гр. София. През 2010г. придобива образователно – квалификационна степен „Магистър“ и професионална квалификация „Здравен мениджмънт“. През 2014 г. придобива специалност по „Орална хирургия“. От октомври 2015 г. е главен асистент към Отделение по Орална хирургия, Катедра „Очни, ушни, носни и гърлени болести и орална хирургия“ От септември 2017 г. е началник на Отделение по Орална хирургия, Катедра „Очни, ушни, носни и гърлени болести и орална хирургия“.

### ***Оценка за личното участие на докторанта в дисертационния труд***

Дисертационният труд разглежда актуален проблем в съвременната дентална медицина, а именно тъканното оздравяване в постекстракционни участъци при използване на нови протоколи за добиване на богата на тромбоцити плазма. Сериозни пречки за нормално протичане на възстановителния процес и до ден днешен остават суперпонираната инфекция, използвани чужди тела под формата на костни или мекотъканни присадки, липсата на стабилност при фиксирането им и др. Възстановяването на естествената кост и захранването на костната присадка или костния заместител зависят от регенерацията на нова кост чрез механизмите на клетъчна пролиферация и синтеза на остеоид (остеогенеза), от миграцията на клетки в костния дефект (остеокондукция) или от процесите на костна резорбция и ремоделиране (остеоиндукция). PRP продуктите, с високото ниво на растежни фактори, съдържат се в техните тромбоцити, подпомага и увеличава зарасването на костните рани. Когато те бъдат добавени самостоятелно в оперативната рана или заедно с автогенен гraft, алографт, костен заместител или композитен гraft, се наб-

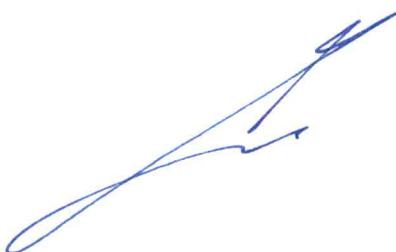


людава стимулиране на костната регенерация. Тромбоцитните концентрати намират широко приложение при оперативните интервенции, представляващи съвременното течение в областта на оралната хирургия.

Д-р Чешмеджиева е направила критичен анализ на литературата по темата, което ѝ дава основание да формулира точно целта на своето проучване: **“Да бъдат представени клинични резултати в постекстракционни участъци след оперативно отстраниване на долни трети моларни зъби, при използване на нови, национално стандартизиирани четири протокола за извлечение на тромбоцитни концентрати от цяла прясна автоложна кръв.“**

За постигане на целта си поставя следните задачи:

- 1. Да се направи обобщен анализ на обективните и субективни симптоми, свързани с оздравителния процес, след оперативно отстраниване на долни трети моларни зъби.**
- 2. Да се анализират ранните ефекти на въздействие на богатата на тромбоцити плазма в постекстракционните рани след хирургична одонтектомия.**
- 3. Да бъде оценено и дискутирано влиянието на тромбоцитния концентрат в следекстракционните зъбни дефекти върху костното зарастване.**
- 4. Въз основа на използваниите 4 нови протокола за добиване на богата на тромбоцити плазма, да се направи сравнение на базата на следоперативните клинични резултати.**
- 5. Да се определи има ли протокол от новата генерация с абсолютно биологично значение на растежните тромбоцитни фактори върху ранните и по-късни постоперативни клинични симптоми след хи-рургична екстракция на трети долни моларни зъби.**
- 6. Въз основа на проведеното проучване да се даде обективна оценка за терапевтичната стойност на методологията с прилагане на тромбоцитен концентрат в следекстракционни зъбни алвеоли.**
- 7. Да се създаде диагностично-лечебен алгоритъм сред военнослужещите, при който използването на ТК след екстракция на долни трети моларни зъби да осигури стимулиране и ускоряване зарастването на оперативната рана и връщане към ежедневната работна натовареност в по-кратки срокове.**



Резултатите и обсъждането са придружени с таблици и диаграми. Изводите съответстват на получените резултати.

Самооценката на приносите във връзка с дисертационния труд включва 1 принос с оригинален за страната характер, 3 – с приложен характер и 4 приноса с потвърдителен характер:

#### **С оригинален характер:**

1. За първи път в България, във Военномедицинска академия, е изготовено предложение за авангарден алгоритъм на поведение при летците от военната авиация, нуждаещи се от хирургична екстракция на долн трети моларен зъб, а именно – добавяне в следекстракционния дефект на автоложна БТП. Основна цел – максимално бързо и пълноценно възстановяване на длъжностните ангажименти в летателното пространство на Република България.

#### **С приложен характер:**

2. Анализирани са трудностите на най-често използвания оперативен метод в нашето отделение по орална хирургия – хирургична екстракция на долни трети моларни зъби сред военнослужещите.

3. Изведени са необходимите мерки за оптимизиране, нуждаещи се от стимулиране на костния оздравителен процес след хирургична екстракция на долни мъдреци, чрез използване на автоложни тромбоцитни концентрати.

4. Създаден е алгоритъм на поведение в Отделението по орална хирургия при ВМА гр. София – при хирургична екстракция на долни трети молари при военнослужещите да се прилага БТП в следекстракционните дефекти по стандартизириани за страната ни протокол 3 и 4 – по Иванова и сътр.

#### **С потвърдителен характер:**

5. Доказан е стимулиращия ефект на ТК по отношение на ранния възстановителен период след хирургия на долн мъдрец.

6. Установена е оптимизирана костна регенерация в оперативната рана и профилактика на последваща патология при втори долн молар, в резултат от действията на тромбоцитния концентрат, 3 месеца след хирургичната интервенция.

7. Потвърдено е, че клиничните следоперативни резултати при хирургия на долн мъдрец, корелират с техниката на получаване на тромбоцитния концентрат, т.е. налице е



пряка зависимост от количеството, концентрацията на клетъчните компоненти и действащите протеини в тях.

8. Потвърдено е, че добивът на обогатена с тромбоцити плазма е надежден при използване на ръчни методи със стандартна малка лабораторна центрофуга, без помощта на затворени търговски комплекти и китове, което прави методологията лесно изпълнима и надеждна при стандартни условия, дори и в амбулаторната дентална хирургична практика.

#### **Заключение:**

Дисертационният труд на д-р Чешмеджиева съдържа научни и научно-приложни резултати, които представляват *оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания* на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на МУ-Варна. Дисертационният труд е резултатен и значим и изцяло лично дело на докторанта. Поради тези причини предлагам да се присъди на д-р д-р Атанаска Йорданова Чешмеджиева научната и образователна степен “ДОКТОР” в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт по професионално направление 7.2. Дентална медицина.

07.08.2023г.

*Изготвил становището:*

*Док. д-р Георги Папанчев, д.м*